

Natalia Vorožbyt
SAŠA, VYNES SMETI

Preložila
Nadežda Lindovská

Edícia Vreckovky
Divadelný ústav
Bratislava
2022

POSTAVY

KAŤA

55 rokov

Majiteľka dvoch stánkov potravín neďaleko stanice metra Černihivska.

OXANA

30 rokov

Katina dcéra. Do siedmeho mesiaca tehotenstva pracovala ako manažérka v obchode s bytovým textilom na Gorkého ulici.

SAŠA

55 rokov

Katin manžel. Oxanin nevlastný otec. Plukovník ukrajinskej armády. Až do svojej smrti pôsobil na Vojenskej akadémii ako vedúci Katedry fyzickej prípravy.

1.

Katin dom neďaleko Kyjeva.

Kaťa a Oxana, obe oblečené v čiernom, pripravujú plnky do pirohov.

Oxana je v siedmom mesiaci tehotenstva.

Sašov portrét v uniforme plukovníka ukrajinskej armády.

Saša.

Hrniec s cestom.

Kaťa a Oxana sa rozprávajú pokojne, aby neuriekli cesto, nech dobre vykysne.

KAŤA

Naleješ na panvicu slnečnicový olej. Celkom nadrobno nakrájaš cibuľku, slaninu... Len čo sa olej zohreje, zaprská, hodíš na rozohriatu panvicu cibuľku so slaninou, osmažíš do sklovita a potom pridáš múku. Smažíš ďalej. Osolíš. Vznikne homogénna hmota. Odstavíš. Plnka je hotová. Hodí sa aj pre pečené pirohy, aj pre varené.

OXANA

Mmmm... Tie si pamätám z detstva. Nachystajme ich aj na zajtra.

KAŤA

Nie. Zajtra žiadne výmysly, treba spraviť obyčajné. S mäsom, s kapustou.

OXANA

Načo?

KAŤA

Hneď ti ho predvediem.

Kaťa vhadzuje drevo. Zapaluje oheň.

KAŤA

Keď odpoja elektrinu alebo plyn – môžeme kúriť drevom. Vykúri sa celý dom, plus teplá voda, plus dá sa tu uvariť jedlo, hocičo.

OXANA

Fantastické.

KAŤA

Všetci susedia si ich nainštalovali. Nevieš si predstaviť, aký je na ne poradovník, na tie kotly. Stál ma šesťtisíc aj s inštaláciou. Úplne sa mi ul'avilo, odkedy ho mám. Chvála Pánu Bohu.

Kaťa sa prežehnáva.

KAŤA

Objednala som ďalšie drevo. Zajtra ho dovezú.

OXANA

Si skvelá.

KAĎA

Zavolala som majstra, nech vyčistí starú studňu.

OXANA

Som aj zabudla, že máme studňu.

KAĎA

Kúpila som štyri vrecia zemiakov. Dve vrecia cibule. Päťnásť kíľ pohánky, cestoviny. Vreca cukru. Malo by to stačiť. Pristahujete sa s Koľom. Prezimumjeme.

OXANA

Prezimumjeme.

KAĎA

V garáži mám sto litrov benzínu. Stačí hoci aj do Varšavy, keby niečo.

OXANA

Keby čo?

KAĎA

Keby napríklad neboli benzínky a museli by sme utiecť.

OXANA

A keď nebudú nemocnice a začnem rodiť?

KAĎA

Všetko som zariadila. Teta Gaľa, ktorá sa v kostole stará o sviece, predtým robila pôrodnú asistentku. Pomôže.

Natalia Vorožbyt:

SNÍVAM O TOM, ŽE SA VRÁTIM NA UKRAJINU

Renomovaná ukrajinská dramatička Natália Vorožbyt súhlasila s korešpondenčným rozhovorom ešte v prvej polovici marca, ale situácia sa stále komplikovala, miesto jej pobytu sa menilo. V čase vojny a utečeneckej krízy jednoducho platí – nič nie je isté. Ale napokon sa podarilo znovu nadviazať kontakt a rozhovor prostredníctvom série mailov uskutočniť.

Natalka, momentálne je koniec marca 2022, ešte pred niekoľkými týždňami bolo všetko inak. Teraz žijete absolútne novú realitu. Môžete prezradiť, kde sa práve nachádzate a aký život vediete? Čo cítite, o čom snívate? Predpokladali ste vy osobne súčasný vývoj udalostí?

V posledných mesiacoch vo mne rástla skľučujúca predtucha totálnej vojny. Nechcela som tomu veriť, ale bolo to tak. Prvýkrát za osem rokov vojny som znepokojene začala chystať kufrík s dokladmi, vyberať peniaze z banky, nakupovať do zásoby benzín, potraviny... Keď ma 24. februára v noci zobudil letecký útok, pochopila som, že sa to začalo. A znova som zaspala, chcela som sa vyspať, nabrať čo najviac síl potrebných pre prijímanie dôležitých rozhodnutí.

Na druhý deň sme s rodinou odišli do Lvova a keď o pár týždňov začali neďaleko nás padať bomby, prijala som ponuku tvorivej rezidencie vo Viedni. Zobrala som so sebou

